

**Współczesne kierunki badawcze w polskiej psychiatrii
na podstawie publikacji w *Psychiatrii Polskiej*
w latach 2010–2012. Doniesienie wstępne**

**Contemporary research directions in “Polish psychiatry”
[*Psychiatria Polska*] on the basis of publications
in the years 2010–2012. A preliminary report**

Jerzy A. Sobański

Katedra Psychoterapii UJ CM
p.o. kierownik: dr hab. n. med. K. Rutkowski

Summary

Aim. An attempt to determine the main research directions currently undertaken in Polish psychiatry.

Material and methods. On the basis of the last 15 issues of the bimonthly journal Polish Psychiatry it was attempted to determine the main directions of research, subjected to publications in the bimonthly journal of PTP. The research topics, their authorship and place of origin, as well as bibliometric categories of the publications were analysed.

Results. Most of the works concerned the psychopathology, diagnosis and aetiology of mental disorders. There were relatively not many publications concerning pharmacotherapy and psychotherapy. Of the 370 authors and co-authors, the majority (70%) have published only one article in “Polish Psychiatry”. Empirical publications, especially the original ones, came mainly from academic centers. Sponsorship was rare – most often (15%) in the form of university, Ministry of Science and Higher Education and National Science Centre grants, incidentally (4%) came from pharmaceutical companies.

Conclusions. At present, the empirical studies of Polish psychiatrists focus mainly on the aetiopathogenesis of psychoses (both original researches and reviews), mainly in the area of adult psychiatry.

Słowa kluczowe: polska psychiatria, badania, publikacje, „Psychiatria Polska”

Keywords: Polish psychiatry, research, publications, “Polish Psychiatry”

Wprowadzenie

Zainteresowania badawcze polskich psychiatrów zmieniają się zależnie od rozmaitych okoliczności – zarówno potrzeb klinicznych, jak i np. socjoekonomicznych. Obraz aktualnych kierunków prac badawczych pośrednio wynika z tematyki prac publikowanych w czasopismach psychiatrycznych – tak krajowych, jak i zagranicz-

nych. Najwięcej z tych prac jest publikowanych w „Psychiatrii Polskiej” („Archives of Psychiatry and Psychotherapy”, „Psychoterapia”, „Postępy Psychiatrii i Neurologii”, „Wiadomości Psychiatryczne”, „Dyskusje o Depresji”, „Psychiatria i Psychoterapia” itp. publikują rocznie po 20–40 prac) i w związku z tym można domniemywać, że stanowią one w miarę dobre odzwierciedlenie kierunku i rodzaju prac badawczych podejmowanych w polskich ośrodkach naukowych.

W analizowanym okresie nie stwierdzono opublikowania w „Psychiatrii Polskiej” ani jednej pracy autorów zagranicznych. Warto zauważyć, że tłumaczenia takich prac ukazują się w kilku innych czasopismach (np. „Psychiatria po Dyplomie”, „Medycyna Praktyczna – Psychiatria”), a anglojęzyczne prace oryginalne w „Archives of Psychiatry and Psychotherapy”.

W związku z tym podjęto analizę zbioru zeszytów „Psychiatrii Polskiej” zawierającego publikacje z okresu styczeń 2010 – czerwiec 2012. „Psychiatria Polska” jest jedynym polskim czasopismem psychiatrycznym, które otrzymało Impact Factor, stąd też jest szczególnie atrakcyjne dla badaczy dążących do zgromadzenia możliwie dużej liczby punktów, jest też czasopismem otrzymywanym przez wszystkich członków Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Jest dostępne w internecie (strona www.psychiatriapolska.pl zawierająca m.in. abstrakty w językach angielskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim oraz wybrane pełne teksty w języku angielskim), a streszczenia w językach francuskim i rosyjskim ukazują się także na stronach zagranicznych towarzystw naukowych.

Cel

Celem analizy jest określenie głównych kierunków poszukiwań badawczych podejmowanych w ostatnich latach przez polskie środowisko psychiatryczne.

Material

Zbiór 174 publikacji zawartych w 15 najnowszych zeszytach dwumiesięcznika „Psychiatria Polska” (numery 1/2010–3/2012). Z analizy wyłączono komunikaty, recenzje, aktualności, ogłoszenia oraz korespondencję z redakcją.

Metody

Publikacje rozpatrywano pod kątem następujących kategorii:

1. Bibliometryczny typ publikacji (praca oryginalna, przeglądowa, kazuistyczna),
2. Rodzaj zaburzeń psychicznych będących przedmiotem badań i szczegółowe tematy badań,
3. Informacje o populacji autorów,
4. Określenie częstości sponsorowania prac badawczych i publikacji.

Kierowano się zasadą tworzenia niewielu zbiorów o – w miarę możliwości – znacznych liczebnościach i ostrych odgraniczeniach. Dane dotyczące kategorii przypisanych publikacjom poddano analizie za pomocą licencjonowanego oprogramowania Excel i Statistica PL. Analizowano także częstość publikowania prac badawczych prowadzonych w różnych ośrodkach.

Wyniki

Ilość prac opublikowanych w poszczególnych zeszytach czasopisma była podobna (kilkanaście), zeszyty dwumiesięcznika różniły się pod względem zawartości prac z różnych kategorii tematycznych.

Bibliometryczny typ publikacji

Tabela 1. Rodzaj publikacji

Prace	Liczba (odsetek)
Oryginalne	93 (53,4%)
Przeglądowe	66 (37,9%)
Kazuistyczne	15 (8,6%)
Razem	174 (100,0%)

Jak wynika z tabeli 1, największa ilość publikacji miała charakter oryginalny [1–93], nieco mniej przeglądowy [94–159], najrzadziej publikowano prace o charakterze prezentacji i opisów przypadków [160–174]. Tylko nieliczne prace oryginalne opisywały kontrolowane, randomizowane badania.

Tematyka badań

Tabela 2. Kategorie rodzajów zaburzeń będących przedmiotem badań

Rodzaj zaburzeń	Liczba (odsetek)
Zaburzenia o podłożu organicznym	12 (6,9%)
Zaburzenia związane z używaniem substancji	10 (5,7%)
Zaburzenia psychiatryczne (z grupy schizofrenii oraz afektywne)	75 (43,1%)
Zaburzenia nerwicowe, osobowości i zachowania	48 (27,6%)
Inne, nieokreślone oraz rozpoznania mieszane	29 (16,7%)
Razem	174 (100,0%)

Jak wynika z tabeli 2, najwięcej badań dotyczyło zaburzeń psychiatrycznych, a stosunkowo niewiele dotyczyło używania substancji psychoaktywnych lub zaburzeń na podłożu organicznym. Tab. 3 – *na następnej stronie*.

Większość spośród opublikowanych prac – 83,3% – dotyczyła psychiatrii dorosłych, zaledwie 13,2% psychiatrii dziecięcej i młodzieżowej. Niektóre prace (np. dotyczące teorii, metodologii badań) nie miały bezpośredniego związku z tymi obszarami.

Dominowały prace poświęcone psychopatologii (symptomatologii, klasyfikacjom), diagnostyce (w tym zakresie ujęto – niejednokrotnie współwystępujące w jednej pracy – kategorie prac z zakresu epidemiologii, diagnostyki różnicowej, narzędzi

Tabela 3. **Niektóre szczegółowe tematy badań**

Geny (kandydujące, asocjacje) i biomarkery chorób psychicznych i uzależnień [24, 49, 50, 51, 82, 83, 91, 122, 150, 151]
Farmakoterapia [16, 53, 90, 92, 107, 127, 140, 159]
Psychoterapia i psychoedukacja [77, 112, 113, 128, 132]
Rehabilitacja i psychiatria środowiskowa [52, 54, 56, 65], opieka, stereotypy, aktywizacja zawodowa [58, 59, 84, 144]
Zaburzenia psychiczne u chorych somatycznie [6, 7, 21, 34, 35, 40, 41, 46, 67, 69, 70, 71, 79, 93, 102, 108, 129]
Opisy przypadków z różnych obszarów psychiatrii i medycyny [160–174]
Zaburzenia odżywiania się [11, 18, 30, 31, 63, 85, 98, 104, 113, 132, 133, 156]
Prace dotyczące leczenia elektrowstrząsowego i jego alternatyw [15, 130, 131, 137, 138, 141, 149, 157]
Samobójstwa i próby samobójcze [8, 76, 87, 120]
Zaburzenia osobowości [9, 97]
Zaburzenia snu [27, 72, 154]
Problemy etyczne, prawne i psychiatria sądowa [66, 106, 109, 142, 143, 146, 169]
Nowa klasyfikacja diagnostyczna [25, 111] i nowe metodologie badawcze [110, 145]
Rozważania historyczne i kulturowe [96, 124, 125, 152]
Polskie oryginalne narzędzia kwestionariuszowe [23, 38, 44, 75] oraz tłumaczenia i adaptacje narzędzi psychometrycznych, zastosowania metod neuropsychologicznych [12, 22, 36, 37, 39, 42, 43, 47, 48, 73, 88, 95, 100, 101, 103, 121, 148, 158]
Zaburzenia nerwicowe i związane ze stresem [4, 13, 32, 78, 99, 128, 136]
Zaburzenia z grupy schizofrenii – psychopatologia, etiopatogeneza, predyktory poprawy, postępowanie w grupach ryzyka, badania katamnesticzne [5, 10, 26, 29, 33, 57, 80, 81, 89, 123]
Zaburzenia afektywne – psychopatologia, diagnostyka, teorie etiopatogenetyczne [28, 68, 74, 86, 115, 116, 117, 119, 139, 147]
Uzależnienia [17, 45, 55, 105]
Zaburzenia u dzieci [3, 135] i młodzieży [1, 2, 19, 20, 61, 62, 64, 94], zaburzenia rozwojowe [60, 114, 126, 134]
Inne doniesienia – dotyczące seksualności studentów medycyny [14], potencjalnie terapeutycznego suplementu diety [118], efektu placebo [153] i przeniesionego zespołu Münchausena [155]

* powyżej zastosowany podział ma oczywiście charakter arbitralny i pozostaje nieprecyzyjny – chociażby z uwagi na niektóre badania dotyczące kilku obszarów wymienionych w kategoriach

badawczych), oraz etiopatogenezie (m.in. prace badawcze wyjaśniające mechanizmy dolegliwości oraz prace przeglądowe – np. omawiające nowe hipotezy powstawania zaburzeń zarówno z zakresu neurokognitywistyki, jak i genetyki).

Kategorie prac dotyczących terapii obejmują zarówno doniesienia o psychoterapii, jak i psychofarmakologii oraz o metodach elektrowstrząsowych i alternatywnych (TMS). Do kategorii „inne” zaliczono prace dotyczące zagadnień praw pacjentów, ich zdolności prawnej, psychiatrii sądowej etc.

Autorstwo publikacji

Spośród 370 autorów publikowanych 174 prac, większość (320) była współautorami lub jedynymi autorami 1–2 publikacji, niektórzy 3–4. Najwięcej prac opublikowali w tym okresie A. Potoczek i P. Gałęcki (po 9), D. Dudek i T. Zyss (po 8), J. Rybakowski (7), A. Florowski, M. Janas-Kozik, M. Talarowska, K. Zboralski i J. Rabe-Jabłońska (po 6), J. Heitzman, A. Kiejna, A. Kokoszka, R. Modrzejewska i J. Samochowiec (po 5). Średnia liczba autorów na jedną publikację (wynik podzielenia ilości prac przez ilość autorów) wyniosła 3,4.

Ośrodki badawcze

Większość prac badawczych realizowana była w ośrodkach uniwersyteckich, czasami przy współpracy z innymi oddziałami szpitalnymi, nieliczne powstawały w gabinetach prywatnych, ZOZ-ach i szpitalach rejonowych [66, 96, 142, 164].

Częstość publikowania prac badawczych prowadzonych w niektórych ośrodkach przedstawia się następująco – najwięcej prac (po 25% ogółu publikacji) odnotowano z ośrodków warszawskich [4, 5, 10, 15, 28, 29, 39, 42, 44, 45, 47, 48, 52, 54, 56, 58, 60, 65, 72, 73, 84, 93, 94, 95, 96, 99, 103, 105, 107, 111, 117, 121, 123, 126, 134, 139, 140, 143, 156, 163, 165, 168, 169, 172] i krakowskich [3, 9, 11, 13, 14, 17, 18, 20, 23, 32, 34, 35, 38, 41, 43, 46, 59, 61, 62, 63, 64, 67, 70, 71, 75, 77, 78, 80, 81, 89, 97, 109, 110, 112, 120, 130, 131, 138, 141, 145, 146, 149, 173, 174], ponadto często brały one udział w badaniach prowadzonych w wielu ośrodkach [1, 2, 6, 7, 19, 21, 22, 25, 33, 74, 76, 79, 83, 106, 116, 124, 125, 127, 137, 148, 157]. Więcej prac oryginalnych powstało w ośrodku krakowskim – 30 (w warszawskim 22).

Sponsorowanie badań lub ich publikacji

Tabela 4. Publikacje sponsorowane

	Liczba (odsetek)
Statutowe granty uniwersyteckie, granty MNiSW, NCN itp.	27 (15,5%)
Stypendia i granty firm	7 (4,0%)
Niesponsorowane (deklaracja autorów)	29 (16,7%)
Inne*	111 (63,8%)
Razem	174 (100,0%)

* brak deklaracji autorów

Z tabeli 4 wynika, że większość badań nie została określona jako sponsorowane, jedynie niewielka część korzystała z finansowania w ramach grantów uniwersyteckich lub ministerialnych, a incydentalnie ze wsparcia firm farmaceutycznych.

Dyskusja

Wymagania oparte na naukometrii stawiane autorom i czasopiśmow prawdopodobnie wpływają na ilość, treść i autorstwo publikacji w „Psychiatrii Polskiej”.

Współczynniki bibliometryczne polskich czasopism medycznych mogą mieć wpływ na kierunki podejmowanych badań, niezależnie od ich merytorycznego znaczenia [175]. Można domniemywać, że skutkuje to zwiększeniem liczby prac oryginalnych, szczególnie tych powstających w środowisku akademickim. Prace przeglądowe, stanowiące znaczny, choć nie dominujący fragment czasopisma, są zresztą niejednokrotnie powiązane z pracami oryginalnymi publikowanymi przez tych samych autorów. Różnice rodzajów publikacji powstających w poszczególnych ośrodkach i publikowanych w jednym z wielu czasopism fachowych są czymś naturalnym [176, 177].

Można by się spodziewać, że podobnie jak w innych dziedzinach medycyny, także w obszarze psychiatrii pojawią się efekty lobbingu firm farmaceutycznych w postaci znaczącej liczby publikacji (zwłaszcza „badań zamawianych”) omawiających działanie leków. Tymczasem liczba takich badań publikowanych w „Psychiatrii Polskiej” jest stosunkowo nieznacząca. Tylko kilka (8, 4,6%) spośród 174 artykułów dotyczyło farmakoterapii. Można domniemywać, że jest to artefaktem związanym z kierowaniem większości publikacji opisujących takie badania np. do „Psychiatrii” (Via Medica), „Farmakoterapii w Psychiatrii i Neurologii” czy „Pharmacological Reports”. Natomiast większość prac z zakresu psychoterapii jest publikowana w kwartalniku „Psychoterapia”.

Wiele prac w badanym okresie dotyczyło adaptacji, porównań i zastosowań metod psychologicznych opracowanych w innych warunkach socjokulturowych oraz oryginalnych, polskich kwestionariuszy. Interesujące, że narzędzia diagnostyki psychologicznej opisywane na łamach „Psychiatrii Polskiej”, w większości nie są oparte na tradycji metod projekcyjnych, psychodynamicznych, a zazwyczaj nawiązują do neurokognitywistyki lub diagnozy opartej o skale kliniczne.

Oczywiście przedstawione dane nie obejmują pełnego spektrum prac badawczych realizowanych w ostatnich latach i nie stanowią w pełni miarodajnej informacji o faktycznej aktywności naukowo-badawczej. Poza tymi, których wyniki były publikowane w „Psychiatrii Polskiej”, należałoby uwzględnić prace, które ukazały się w innych czasopismach, przynajmniej polskojęzycznych. Analiza tego materiału przewidziana jest w najbliższej przyszłości.

Wnioski

1. „Psychiatria Polska” to czasopismo publikujące przede wszystkim prace powstające w środowisku akademickim, głównie – choć nie wyłącznie – medycznym (psychiatrycznym).
2. Większość publikowanych prac ma charakter oryginalny, rzadziej przeglądowy, najrzadziej kazuistyczny. Niewiele publikacji dotyczy kontrolowanych badań randomizowanych typowych dla EBM, co najprawdopodobniej świadczy o specyfice prowadzonych obecnie prac badawczych.
3. Zainteresowania badawcze najczęściej dotyczą obszaru zaburzeń psychotycznych (schizofrenii i choroby afektywnej w podobnych proporcjach), następnie zaburzeń nerwicowych, zaburzeń odżywiania się, zaburzeń rozwojowych i – w bardzo niewielkim stopniu – zaburzeń osobowości.
4. Publikowane prace przeważnie dotyczą psychopatologii, diagnozy i terapii osób dorosłych (w tym starszych). Publikacje z zakresu psychiatrii dzieci i młodzieży

są stosunkowo nieliczne – co niewątpliwie wiąże się z niewielką liczbą oddziałów oraz psychiatrów dziecięcych i młodzieżowych.

5. Badania i relacjonujące je publikacje zazwyczaj nie są sponsorowane, wsparcie grantów badawczych – uniwersyteckich i ministerialnych – jest znacząco rzadkie. Niewiele prac dotyczy wyłącznie farmakoterapii, a sponsorowanie ich przez przemysł farmaceutyczny ma charakter incydentalny.
6. Przedstawione wnioski dotyczące jedynie prac, które ukazały się w „Psychiatrii Polskiej”, nie stanowią pełnego odzwierciedlenia obszaru badań podejmowanych w latach poprzedzających ich publikację (2010–2012). Jak się wydaje, umożliwiają one wstępną orientację w aktualnej aktywności naszego środowiska w zakresie badań naukowych w psychiatrii. Uzyskanie pełniejszej wiedzy wymaga jednak obszerniejszych analiz.

Badanie nie było sponsorowane i nie wiązało się z ryzykiem dla pacjentów. Dostępu do baz Web of Science udzieliła Biblioteka Medyczna UJ Collegium Medicum. Autor pragnie podziękować mgr Jadwidze Sobańskiej, emerytowanemu kustoszowi bibliotecznemu, za cenne wskazówki z dziedziny bibliometrii.

Opracowanie zamówione przez KRW PTP.

Современные исследовательские направления в польской психиатрии на основании публикаций в журнале „Польская психиатрия” в 2010–2012 годах. Предварительное сообщение.

Содержание

Задание. Проба определяя основных направлений исследований, актуально предпринимаемых в польской психиатрической среде.

Материал и метод. На основании 15 последних журнальных номеров двухмесячника „Польская психиатрия” предпринята проба определения основных направлений исследований. Проведен анализ тематики исследований, авторство и место проведения, а также библиометрические категории публикаций.

Результаты. Большинство работ относилось к психопатологии, диагностике и этиопатогенезу психических нарушений. Относительно небольшое число сообщений посвящено фармакотерапии и психотерапии. Среди 370 авторов и соавторов, большинство (70%) опубликовали в „Польской психиатрии” только одну работу. Исследовательские работы, особенно оригинальные, поступали, г.о. из академических центров. Спонсоры редко помогали исследователям, чаще всего (15%) в форме академических грантов, министерств, а очень редко (4%) от фармацевтических фирм.

Выводы. В настоящее время исследования польских психиатров концентрируются, г.о., на вопросах этиопатогенеза психозов (как оригинальные исследования, так и обзорные), г.о. у взрослых больных.

Directions des recherches actuelles en psychiatrie polonaise, sur la base de documents publiés dans *Psychiatria Polska* dans les années 2010–2012

Résumé

Objectif. Une tentative afin de déterminer les grandes orientations des recherches actuellement menées dans les milieux psychiatriques polonais.

Matériel et méthodes. Sur la base des 15 derniers cahiers bimestriel de *Psychiatria Polska*, on a tenté de déterminer les grandes orientations des recherches qui constituaient les sujets de cette

publication. On a analysé les sujets de recherche, leur paternité et leur lieu d'origine ainsi que les catégories de publications bibliométriques.

Résultats. La plupart des travaux portent sur la psychopathologie, le diagnostic et l'étiologie des troubles mentaux. Les publications concernant la pharmacothérapie et la psychothérapie se sont avérées relativement peu nombreuses. Les publications de recherche, en particulier originales, provenaient principalement des centres universitaires. Le parrainage était rare – le plus souvent (15%) sous la forme de subventions aux universités, (4%) provenaient d'entreprises pharmaceutiques.

Conclusions. À l'heure actuelle, la recherche psychiatrique polonaise se concentre principalement sur l'étiologie de la psychose (à la fois en recherche initiale comme en recherche d'observation), principalement dans le domaine de la psychiatrie adulte.

Piśmiennictwo

1. Remberk B, Bogumił B, Bronowska Z, Namysłowska I, Potocki P. *Retrospektywna analiza obrazu psychopatologicznego epizodów psychotycznych u hospitalizowanej młodzieży*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 177–188.
2. Gmitrowicz A, Szczepaniak A, Jabłkowska-Górecka K. *Ocena stylów radzenia sobie ze stresem i inteligencji emocjonalnej u samouszkodzającej się młodzieży leczonej psychiatrycznie w zależności od wybranych czynników klinicznych*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 227–240.
3. Pilecki MW, Cichocka A, Kował M, Strycharczyk-Kaleta E. *Niepokojące zachowania dzieci w ocenie krakowskich nauczycieli przedszkolnych*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 213–225.
4. Lis-Turlejska M, Szumił S, Okuniewska H. *Aktualny poziom objawów stresu potraumatycznego w próbie osób, które w dzieciństwie przeżyły II wojnę światową*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 145–156.
5. Britmann J, Nasierowski T, Murawiec S, Pawlus M, Fidler E. *Nasilenie interpersonalnego poczucia winy w schizofrenii paranoidalnej*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 157–166.
6. Mroczek B, Kurpas D, Grochans E, Kuszmar G, Rotter I, Żułtak-Bączkowska K, Karakiewicz B. *Funkcjonowanie psychoseksualne kobiet po leczeniu raka sutka*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 51–61.
7. Pawlak A, Krejca M, Janas-Kozik M, Krupka-Matuszczyk I, Rajewska J, Bochenek A. *Ocena lęku i depresji w okresie okołoperacyjnym u pacjentów poddawanych rewaskularyzacji mięśnia sercowego*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 63–74.
8. Mandal E, Zalewska K. *Style przywiązania, traumatyczne doświadczenia z okresu dzieciństwa i dorosłości, stany psychiczne oraz metody podejmowania prób samobójczych przez kobiety leczone psychiatrycznie*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 75–84.
9. Pastuszek A. *Strategie regulacji emocji a inteligencja emocjonalna u pacjentów z zaburzeniem osobowości borderline*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 409–420.
10. Kühn-Dymecka A. *Występowanie wybranych zasobów osobistych u osób z rozpoznaniem schizofrenii*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 167–176.
11. Pilecki MW, Józefik B, Sałapa K. *Kontekst kulturowy zaburzeń odżywiania się – badania własne*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 189–200.
12. Talarowska M, Zboralski K, Mossakowska-Wójcik J, Gałęcki P. *Wykonanie Testu Łączenia Punktów przez osoby z depresją i organicznymi zaburzeniami depresyjnymi*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 273–282.
13. Sobański JA, Müldner-Nieckowski Ł, Klasa K, Rutkowski K, Dembińska E. *Objawy i problemy związane z seksualnością pacjentów dziennego oddziału leczenia zaburzeń nerwicowych*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 21–34.
14. Müldner-Nieckowski Ł, Klasa K, Sobański JA, Rutkowski K, Dembińska E. *Seksualność studentów medycyny – rozwój i realizacja potrzeb seksualnych*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 35–49.
15. Dąbrowski M, Parnowski T. *Analiza kliniczna skuteczności i bezpieczeństwa leczenia elektrostrząsowego*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 345–360.

16. Bidzan L, Grabowski J, Dutczak B, Bidzan M. *Wpływ farmakoterapii inhibitorami acetylocholinerazy, kwasem walproinowym i lekami przeciwpsychotycznymi na zachowania agresywne w przebiegu otępienia typu Alzheimerera*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 361–372.
17. Bętkowska-Korpała B. *Osobowość w Modelu Wielkiej Piątki a utrzymywanie abstynencji od alkoholu przez rok od rozpoczęcia leczenia*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 387–399.
18. Cygankiewicz P, Solecka D, Pilecki MW, Józefik B. *Predyktory poprawy objawowej w zaburzeniach odżywiania się. Analiza wstępna*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 201–212.
19. Iniewicz G, Dziekan K, Wiśniewska D, Czuszkiewicz A. *Wzory przywiązania i lęk u adolescentów z diagnozą zaburzeń zachowania i emocji*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 693–702.
20. Iniewicz G, Wiśniewska D, Dziekan K, Czuszkiewicz A. *Wzory przywiązania i zachowania agresywne wśród młodzieży z diagnozą zaburzeń zachowania i emocji*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 703–711.
21. Szkup-Jabłońska M, Karakiewicz B, Grochans E, Jurczak A, Zaremba-Pechmann L, Rotter I, Nowak-Starz G, Samochowiec J. *Wpływ poziomu ołowiu we krwi na powstawanie trudnień w funkcjonowaniu społecznym dzieci z zaburzeniami zachowania*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 713–722.
22. Borkowska AR, Słopeń A, Pytlińska N, Rajewski A, Dmitrzak-Węglarz M, Szczepankiewicz A, Wolańczyk T. *Funkcje wzrokowo-przestrzenne i organizacja czynności grafomotorycznych u dzieci z ADHD*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 367–378.
23. Bomba J, Modrzejewska R, Beauvale A. *Struktura czynnikowa objawów w Krakowskim Inwentarzu Depresyjnym KID IO „B1” w grupie 15-latków*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 245–259.
24. Tybura P, Grzywacz A, Samochowiec A, Samochowiec J. *Analiza genów kandydujących związanych z predyspozycją do schizofrenii i z efektem leczenia przeciwpsychotycznego*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 811–823.
25. Łoza B, Heitzman J, Kosmowski W. *W kierunku nowej klasyfikacji zaburzeń psychicznych – opinie polskich psychiatrów dotyczące projektu ICD-11*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 785–798.
26. Jaracz J, Grzechowiak M, Raczkowiak L, Rybakowski J. *Rozpoznawanie emocji twarzy w schizofrenii: związek z funkcjonowaniem poznawczym i społecznym*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 839–849.
27. Bidzan L, Grabowski J, Dutczak B, Bidzan M. *Zaburzenia snu w okresie przedklinicznym choroby Alzheimerera*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 851–860.
28. Janota B, Załuska M. *Poziom kortyzolu, dehydroepiandrosteronu i jego siarczanu (DHEA i DHEA-S) w surowicy krwi a obraz lipidogramu i reakcja na leczenie u kobiet z depresją*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 861–873.
29. Kasperek-Zimowska B, Chądzyńska M. *Poczucie koherencji i style radzenia sobie ze stresem wśród rodziców dorosłych dzieci z rozpoznaniem schizofrenii*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 643–652.
30. Izydorczyk B. *Psychologiczny profil cech ja cielesnego u młodych kobiet polskich – analiza porównawcza struktury ja cielesnego u kobiet chorych na zaburzenia odżywiania się i zaburzenia psychiczne*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 653–670.
31. Brytek-Matera A. *Postawy wobec ciała a obraz samych siebie u kobiet z zaburzeniami odżywiania się. Badania na gruncie teorii rozbieżności Ja – Edwarda Tory Higginsa*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 671–682.
32. Lelek A, Bętkowska-Korpała B, Jabłoński M. *Lęk a obraz własnego ciała u kobiet dorastających w rodzinie z problemem uzależnienia*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 683–692.
33. Hintze B, Borkowska A. *Nasilenie objawów psychopatologicznych a zaburzenia pamięci operacyjnej i funkcji wykonawczych u chorych na schizofrenię w okresie częściowej remisji objawowej*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 457–467.

34. Potoczek A. *Różnice w nasileniu i współwystępowaniu objawów zespołu lęku napadowego i depresji w astmie ciężkiej i trudnej oraz w astmie z nadwrażliwością na aspirynę (aspirynowej)*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 469–480.
35. Potoczek A. *Ogólne różnice w nasileniu katastroficznej interpretacji doznań somatycznych oraz jej szczegółowy związek z nasileniem objawów zespołu lęku napadowego i depresji u kobiet i mężczyzn z astmą ciężką i trudną oraz astmą aspirynową*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 481–493.
36. Talarowska M, Florkowski A, Zboralski K, Gałęcki P. *Wykonanie Testu Pamięci Wzrokowej Bentona oraz Wzrokowo-Motorycznego Testu Gestalt Lauretty Bender przez osoby z depresją i organicznymi zaburzeniami depresyjnymi*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 495–504.
37. Wichowicz HM, Wieczorek D. *Badanie przesiewowe depresji poudarowej z użyciem Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS)*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 505–514.
38. Aleksandrowicz JW, Sobański JA. *Kwestionariusz objawowy S-III*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 515–526.
39. Gawęda Ł, Kokoszka A. *Polska wersja Zmodyfikowanej Skali Halucynacji (RHS) Morrisona i wsp. Analiza czynnikowa skali oraz częstotliwość występowania doświadczeń podobnych do omamów wśród osób zdrowych psychicznie*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 527–543.
40. Makara-Studzińska M, Książek P, Koślak A, Załuska W, Książek A. *Rozpowszechnienie zaburzeń depresyjnych wśród pacjentów ze schyłkową niewydolnością nerek*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 187–195.
41. Potoczek A. *Różnice w poczuciu koherencji w astmie ciężkiej, trudnej i w astmie z nadwrażliwością na aspirynę (aspirynowej) oraz jej związki z nasileniem objawów zespołu lęku napadowego i depresji w podgrupach kobiet i mężczyzn*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 197–209.
42. Fornal-Pawłowska M, Wołyńczyk-Gmaj D, Szelenberger W. *Walidacja Ateńskiej Skali Bezsenności*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 211–221.
43. Tomaszewski K, Zarychta M, Bieńkowska A, Chmurowicz E, Nowak W, Skalska A. *Walidacja polskiej wersji językowej Patient Health Questionnaire-9 w populacji hospitalizowanych osób starszych*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 223–233.
44. Kokoszka A, Czernikiewicz W, Radzio R, Jodko A. *Kwestionariusz Seksuologiczny – narzędzie do badań przesiewowych: założenia i trafność*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 235–244.
45. Kokoszka A, Laskowska M, Mikuła J. *Doznania psychotyczne w przebiegu alkoholowych zespołów abstynencyjnych: porównanie lokalizacji poczucia kontroli u osób z majaczeniem oraz bez majaczenia oraz analiza doznań w zespołach majaczeniowych*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 9–19.
46. Potoczek A. *Związek mechanizmów obronnych osobowości z nasileniem objawów zespołu lęku napadowego i depresji u kobiet i mężczyzn z astmą ciężką i trudną i astmą aspirynową*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 21–33.
47. Wciórka J, Schaeffer E, Świtaj P, Waszkiewicz J, Krasuska K, Węgrzyn J, Woźniak P. *Skala Manii Becha–Rafaelsena i Skala Manii Younga – porównanie właściwości psychometrycznych dwóch narzędzi do oceny nasilenia zespołu maniakalnego*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 61–78.
48. Dragan M, Dragan WŁ. *Właściwości psychometryczne polskiej wersji The Metacognitions Questionnaire-30*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 545–553.
49. Groszewska A, Kapelski P, Skibińska M, Hauser J. *Asocjacyjne badania rodzinne polimorfizmu -1562C>T genu MMP-9 w schizofrenii*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 317–324.
50. Grochans E, Grzywacz A, Małecka I, Samochowiec A, Karakiewicz B, Samochowiec J. *Badania asocjacyjne wybranych polimorfizmów genów DRD2, 5HTT, GRIK3, ADH4 u pacjentów z zespołem zależności alkoholowej*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 325–335.

51. Samochowicz A, Horodnicki JM, Samochowicz J. *Wpływ cech osobowości i polimorfizmów genów DRD4 i 5HTT rodziców na predyspozycje ich synów do uzależnienia się od alkoholu*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 337–347.
52. Prot K, Anczewska M, Indulska A, Raduj J, Pałyska M. *Satysfakcja pacjentów i rodzin z opieki środowiskowej – badanie pilotażowe*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 799–809.
53. Strzelecki D, Rabe-Jabłońska J. *Zmiana w zakresie objawów pozytywnych, negatywnych oraz psychopatologii ogólnej u pacjentów ze schizofrenią otrzymujących augmentację leczenia przeciwpsychotycznego glicyną: wyniki wstępnego 10-tygodniowego badania otwartego*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 825–837.
54. Bronowski P, Sawicka M. *Specjalistyczne usługi opiekuńcze jako instrument kompensowania sieci społecznych osób chorych psychicznie*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 391–403.
55. Chodkiewicz J, Nowakowska K. *Preferowana orientacja temporalna a przebieg leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 177–196.
56. Sosnowska M, Prot-Klinger K, Scattergood M, Paczkowska M, Smolicz A, Ochocka M. *Relacja terapeutyczna w psychiatrii środowiskowej z perspektywy pacjenta i terapeuty*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 723–735.
57. Pawełczyk T, Pawełczyk A, Rabe-Jabłońska J. *Deklarowane przez polskich psychiatrów sposoby postępowania wobec osób z grupy wysokiego ryzyka rozwoju psychozy: wyniki ogólnopolskiego badania sondażowego*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 379–390.
58. Anczewska M, Świtaj P, Waszkiewicz J, Indulska A, Prot K, Raduj J, Pałyska M. *Pacjent, klient, czy... – określenia preferowane w psychiatrycznej opiece zdrowotnej*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 35–44.
59. Kaszyński H, Cechnicki A. *Polscy pracodawcy wobec zatrudniania osób chorujących psychicznie*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 45–60.
60. Panczyk P. *Trudności w uczeniu się nowych pojęć u dzieci z wybranymi zaburzeniami psychicznymi*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 801–810.
61. Modrzejewska R, Badura-Madej W. *Zmiany generacyjne obrazu siebie wśród polskich adolescentów (kohorty 1987 versus 2001)*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 811–821.
62. Modrzejewska R. *Współwystępowanie objawów depresyjnych, zaburzeń jedzenia oraz obsesyjno-kompulsyjnych a używanie substancji psychoaktywnych w populacji 17-letniej młodzieży wielkomiejskiej*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 651–663.
63. Józefik B, Iniewicz G, Ulasińska R. *Wzory przywiązania, samoocena i pleć psychologiczna w anoreksji i bulimii psychicznej*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 665–676.
64. Modrzejewska R, Bomba J. *Rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych i używania substancji psychoaktywnych w populacji 17-letniej młodzieży wielkomiejskiej*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 579–592.
65. Załuska M, Serafin A, Wójcicka K, Salwa A, Kuroń M, Kossowska-Lubowiecka A, Tymińska M. *Modelowy Ośrodek Rehabilitacji Socjopsychiatrycznej dla młodzieży – MORS – program i badania ewaluacyjne*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 823–834.
66. Drogowski M. *Ewolucja tytułów kodeksowych i przyczyn natury psychicznej niezdolności do zawarcia małżeństwa w okresie minionych 25 lat*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 497–503.
67. Potoczek A. *Pleć i obecność doznanych urazów psychicznych a współwystępowanie zespołu lęku napadowego i depresji w astmie ciężkiej i trudnej oraz w astmie aspirynowej*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 785–799.
68. Michalska-Leśniewicz M, Gruszczyński W. *Psychologiczne wyznaczniki jakości życia kobiet z rozpoznaną depresją*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 529–541.
69. Osmańska M, Borkowska A, Makarewicz R. *Ocena jakości życia, nasilenia cech lęku i depresji u pacjentów ze złośliwym zarodkowym nowotworem jądra w trakcie chemioterapii i po zakończonym leczeniu onkologicznym*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 543–556.

70. Potoczek A. *Współwystępowanie astmy aspirynowej, zespołu lęku napadowego i depresji a pleć chorych i doznane urazy psychiczne*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 557–567.
71. Potoczek A. *Związki pomiędzy ciężkością astmy aspirynowej a współwystępującym z nią zespołem lęku napadowego i depresją*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 569–578.
72. Skowerska A, Wichniak A, Skalski M. *Zaburzenia snu i rytmu okołodobowego w schizofrenii*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 621–631.
73. Wciórka J, Krasuska K, Schaeffer E, Waszkiewicz J, Świtaj P, Chrostek A, Bembenek A. *Ocena przydatności skali GEOPTE – skali samooceny poznania społecznego dla chorych na schizofrenię*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 633–649.
74. Pawłowski T, Kiejna A, Rybakowski J, Dudek D, Siwek M, Łojko D, Roczeń R. *Cechy dwubiegunowości u pacjentów z depresją lekooporną – wstępne wyniki badania TRES-DEP*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 775–784.
75. Modrzejewska R, Bomba J, Beauvale A. *Struktura czynnikowa objawów w Krakowskim Inwentarzu Depresyjnym (KID) IO „CI”*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 47–59.
76. Młodożeniec A, Brodniak WA, Polewka A, Bembenek A. *Sezonowość samobójstw w Polsce. Analiza danych Głównego Urzędu Statystycznego z lat 1999–2003*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 61–69.
77. Mączka G, Grabski B, Gierowski JK, Dudek D. *Psychoedukacja grupowa w kompleksowym leczeniu choroby afektywnej dwubiegunowej – doświadczenia krakowskie*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 89–100.
78. Potoczek A. *Związki pomiędzy przewlekłością choroby, nasileniem objawów lękowych i depresyjnych a mechanizmami obronnymi, koherencją i funkcjonowaniem rodzinnym u pacjentów z rozpoznaniem zespołu lęku napadowego*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 101–116.
79. Parafianowicz K, Sicińska J, Moran A, Szumański J, Staniszewski K, Rudnicka L, Kokoszka A. *Współwystępowanie zaburzeń psychicznych w luszczycy: doniesienie wstępne*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 119–126.
80. Cechnicki A, Hanuszkiewicz I, Polczyk R, Ł. Cichocki, Kalisz A, Rostworowska M. *Wskaźnik ekspresji emocji (EE) jako rodzinny predyktor przebiegu schizofrenii*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 173–184.
81. Cechnicki A, Cichocki Ł, Franczyk-Glita J. *Spójność wymiarów objawowych schizofrenii w dwunastoletniej katamnezie*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 185–196.
82. Kapelski P, Hauser J, Skibińska M, Szczepankiewicz A, Dmitrzak-Węglarz M, Budziński B, Gorzkowska K, Czernycki PM. *Brak asocjacji pomiędzy polimorfizmem insercyjno-delecyjnym promotorowego odcinka genu transportera serotoniny oraz polimorfizmem T102C genu kodującego receptor 5HT2A a schizofrenią – badania rodzinne*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 197–206.
83. Tylec A, Kucharska-Pietura K, Jeleniewicz W, Czernikiewicz A, Stryjecka-Zimmer M. *Funkcjonalny polimorfizm genów enzymów inaktywujących katecholaminy a deficyty procesów emocjonalnych w schizofrenii paranoidalnej*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 207–219.
84. Anczewska M, Raduj J, Indulska A, Pałyska M, Prot K. *Porównanie opinii pacjentów o jakości opieki na oddziałach psychiatrycznych i neurologicznych*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 255–265.
85. Brytek-Matera A. *Obraz własnego ciała u otyłych kobiet: przyczyny i stopień niezadowolenia, związek z obniżoną samooceną i strategiami radzenia sobie ze stresem*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 267–275.
86. Talarowska M, Florkowski A, Zboralski K, Gałecki P. *Różnice w przebiegu depresji między kobietami a mężczyznami stwierdzone na podstawie testu MMPI-2*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 319–328.
87. Mandal E, Zalewska K. *Psychiczna kobiecość i męskość, poczucie własnej atrakcyjności, style przywiązania, style radzenia sobie i strategie autoprezentacji u kobiet podejmujących próby samobójcze*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 329–339.

88. Frydecka D, Małyszczak K, Chachaj A, Kiejna A. *Struktura czynnikowa Kwestionariusza Ogólnego Zdrowia (GHQ-30)*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 341–359.
89. Cechnicki A, Hanuszkiewicz I, Polczyk R, Bielańska A. *Prospektywna ocena wpływu czasu nie leczzonej psychozy na przebieg schizofrenii*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 381–394.
90. Strzelecki D, Rabe-Jabłońska J. *Czy osoczowe stężenia glicyny mogą być czynnikiem rokowniczym skuteczności jej stosowania u chorych na schizofrenię?*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 395–404.
91. Kapelski P, Hauser J, Skibińska M, Szczepankiewicz A, Dmitrzak-Węglarz M, Gorzkowska K, Pawlak J, Czerski PM. *Asocjacyjne badania rodzinne polimorfizmów genów DRD1, DRD2, DRD3, DRD4, DAT, COMT w schizofrenii*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 405–413.
92. Szulc A, Galińska B, Tarasów E, Dzienis W, Kubas B, Konarzewska B, Waszkiewicz N, Popławska R. *Wpływ leków antypsychotycznych atypowych na funkcjonowanie mózgu w schizofrenii w obrazie spektroskopii protonowej rezonansu magnetycznego*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 415–426.
93. Wasilewski D, Wojnar M, Chatizow J. *Depresja a ból: ogólnopolskie badanie epidemiologiczne*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 435–445.
94. Żechowski C. *Trudności diagnostyczne u pacjentów w okresie dojrzewania – czynniki subiektywne po stronie lekarza*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 241–247.
95. Chojnicka I, Płoski R. *Polska wersja wywiadu do diagnozowania autyzmu ADI-R (Autism Diagnostic Interview – Revised)*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 249–259.
96. Marciniowski F. *Leon Daraszkiwicz i jego monografia o hebefrenii*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 123–131.
97. Pastuszek A. *Regulacja emocji u pacjentów z zaburzeniem osobowości borderline – aktualne kierunki badań*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 401–408.
98. Talarczyk M. *Anoreksja psychiczna z perspektywy koncepcji Karla Jaspersa, Ericha Fromma oraz nurtu konstrukcjonizmu społecznego – hipotezy i refleksje*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 429–440.
99. Kucharska J. *Problemy psychiczne w grupach mniejszości etnicznych i narodowych*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 451–459.
100. Jaracz M, Borkowska A. *Iowa Gambling Task – narzędzie do oceny podejmowania decyzji*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 461–472.
101. Jaracz J, Grzechowiak M, Raczkowiak L, Rataj K, Rybakowski J. *Polska wersja Kompleksowej Oceny Zagrożających Stanów Psychiczych (CAARMS) – opis metody*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 95–107.
102. Szwed K, Bieliński M, Drożdż W, Pawliszak W, Hoffmann A, Anisimowicz L, Borkowska A. *Zaburzenia funkcjonowania poznawczego po zabiegach kardiochirurgicznych*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 473–482.
103. Jędrasik-Styła M, Ciołkiewicz A, Denisiuk M, Linke M, Parnowska D, Gruszka A, Jarema M, Wichniak A. *Bateria testów MATRICS – standard oceny funkcji poznawczych w badaniach klinicznych w schizofrenii*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 261–271.
104. Janas-Kozik M, Zejda J, Stochel M, Brożek G, Janas A, Jelonek I. *Ortoreksja – nowe rozpoznanie?* Psychiatr. Pol. 2012; 46: 441–450.
105. Jakubczyk A, Wojnar M. *Całkowita abstynencja czy redukcja szkód – różne strategie terapii uzależnienia od alkoholu w świetle badań i międzynarodowych zaleceń*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 373–386.
106. Kostecka M, Namysłowska I, Ostoja-Zawadzka K. *Problemy etyczne w terapii schizofrenii*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 421–428.

107. Gosek P, Chojnacka M, Bienkowski P, Świącicki Ł. *Zastosowanie antagonisty receptorów NMDA (N-metylo-D-asparaginyanu) – ketaminy w leczeniu depresji lekoopornej*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 283–294.
108. Kryszkowski W, Bobińska K, Florkowski A, Pluta P, Gottwald L, Gałecki P. *Wpływ farmakoterapii przeciwdepresyjnej na przebieg choroby nowotworowej*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 85–94.
109. Gierowski JK. *Uwagi psychologa sądowego o nowych regulacjach prawnych w sprawach o tzw. przestępstwa seksualne*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 5–19.
110. Jaeschke R, Siwek M, Brożek J, Brudkiewicz P. *Badania z randomizacją w psychiatrii*. Psychiatr. Pol. 2012; 46: 109–121.
111. Heitzman J, Łoza B, Kosmowski W. *Klasyfikacja zaburzeń psychicznych – koncepcyjne założenia ICD-II*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 941–950.
112. Józefik B. *Psychoterapia jako dyskurs kulturowy*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 737–748.
113. Izydorczyk B. *Zastosowanie psychodramy w psychoterapii pacjentów chorujących na anoreksję i bulimię psychiczną*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 261–275.
114. Lisik MZ, Janas-Kozik M, Krupka-Matuszczyk I, Sieroń AL. *Zespół lamliwego chromosomu X – problem dziecka i rodziców*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 357–365.
115. Permoda-Osip A, Rybakowski J. *Koncepcja glutaminergiczna chorób afektywnych*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 875–888.
116. Blaut A, Paulewicz B. *Poznawcza podatność na depresję*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 889–899.
117. Kałwa A. *Zaburzenia funkcji poznawczych w chorobie afektywnej dwubiegunowej*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 901–910.
118. Krzystanek M, Pałasz A, Krzystanek E, Krupka-Matuszczyk I, Wiaderkiewicz R, Skowronek R. *S-adenozylu L-metionina w schorzeniach OUN*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 923–931.
119. Talarowska M, Orzechowska A, Zboralski K, Gałecki P. *Udział prawej półkuli mózgu w etiologii zaburzeń depresyjnych*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 563–572.
120. Jaeschke R, Siwek M, Dudek D. *Neurobiologia zachowań samobójczych*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 573–588.
121. Albiński R, Kleszczewska-Albińska A, Bedyńska S. *Geriatryczna Skala Depresji (GDS). Trafność i rzetelność różnych wersji tego narzędzia – przegląd badań*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 555–562.
122. Suchanecka A, Grzywacz A, Samochowiec J. *Gen ANKK1 w psychiatrii*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 349–356.
123. Pawlak W, Szafranski T. *Przeznaczkowe badanie dopplerowskie w schizofrenii – przegląd piśmiennictwa*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 405–417.
124. Prochwicz K, Sobczyk A. *Manie taneczne. Między kulturą a medycyną*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 277–287.
125. Prochwicz K, Sobczyk A. *Syndrom jerozolimski. Objawy, przebieg i kontekst kulturowy*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 289–296.
126. Bryńska A. *Miejsce zespołu Aspergera w grupie całościowych zaburzeń rozwoju: kontinuum czy spektrum zaburzeń autystycznych?* Psychiatr. Pol. 2011; 45: 749–758.
127. Jarema M, Dudek D, Landowski J, Heitzman J, Rabe-Jabłońska J, Rybakowski J. *Trazodon – lek przeciwdepresyjny: mechanizm działania i miejsce w leczeniu depresji*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 611–625.
128. Hanć T. *Neuroobrazowe efekty poznawczo-behawioralnej terapii zaburzeń lękowych*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 911–922.
129. Duda-Sobczak A, Wierusz-Wysocka B. *Cukrzyca a choroby psychiczne*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 589–598.

130. Zyss T. *Elektrowstrząsy oraz inne nowe techniki stymulacji elektrycznej i magnetycznej w terapii depresji – zagadnienia placebo i zapewnienie warunków ślepej próby, oraz inne problemy metodologiczne*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 97–116.
131. Zyss T. *Przeznaczona stymulacja magnetyczna w terapii depresji – zagadnienia placebo i zapewnienie warunków ślepej próby, oraz inne problemy metodologiczne*. Psychiatr. Pol. 2011; 45: 117–134.
132. Izydorczyk B. *Psychoterapia oparta na teorii relacji z obiektem i psychodramie – integracyjne podejście w leczeniu zaburzeń odżywiania*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 677–689.
133. Stochel M, Janas-Kozik M. *Przyjaciółki wirtualnej Any – zjawisko proanoreksji w sieci internetowej*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 693–702.
134. Żmijewska A. *Zespół Aspergera w ujęciu rodzinnym – przegląd badań*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 713–722.
135. Tarkowski Z, Humeniuk E, Dunaj J. *Jąkanie w wieku przedszkolnym: przegląd badań*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 703–712.
136. Rorat M, Kuchar E, Szenborn L, Małyszczak K. *Narastający lęk przed boreliozą i jego przyczyny*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 895–904.
137. Zyss T, Krawczyk A, Zięba A, Dudek D, Hese R, Drzymała P, Wiak S, Sawicki B, Starzyński J, Szmurło R, Wincenciak S. *Komputerowe modelowanie zabiegów elektrowstrząsowych i przezczaszkowej stymulacji magnetycznej – wyjaśnienie słabej skuteczności metody magnetycznej*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 835–851.
138. Zyss T. *Nowe techniki stymulacji elektrycznej i magnetycznej w terapii depresji – porównanie z elektrowstrząsami i farmakoterapią*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 853–869.
139. Murawiec S, Mosiołek A. *Neuropsychologiczna poznawcza hipoteza działania leków przeciwdepresyjnych – przegląd piśmiennictwa*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 871–880.
140. Ochędzan M, Jarema M. *Uwagi o praktycznym zastosowaniu ziprasidonu w schizofrenii*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 881–893.
141. Zyss T. *Przeznaczona stymulacja stałoprądowa tDCS i inne pokrewne techniki w terapii zaburzeń psychicznych*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 505–518.
142. Drogowski M. *Niezdolność do podjęcia istotnych obowiązków małżeńskich z przyczyn natury psychicznej. Aspekt sądowo-psychiatryczny*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 487–496.
143. Hajdukiewicz D, Heitzman J. *Propozycja formularzy zgody pacjenta na hospitalizację psychiatryczną i leczenie*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 475–486.
144. Ciałkowska-Kuźmińska M, Kiejna A. *Konsekwencje opieki nad pacjentem z zaburzeniem psychicznym – definicje i narzędzia oceny*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 519–527.
145. Janusz B, Bobrzyński J, Furgał M, de Barbaro B, Gdowska K. *O potrzebie badań jakościowych w psychiatrii*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 5–11.
146. Czerederecka A. *Potrzeba profesjonalnej dyskusji na temat PAS*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 13–26.
147. Remlinger-Molenda A, Rybakowski J. *Neuroimmunologia choroby afektywnej dwubiegunowej*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 27–38.
148. Łojko D, Rybakowski J, Dudek D, Pawłowski T, Siwek M, Kiejna A. *Hypomania Check List (HCL-32) – kwestionariusz objawów hipomanii: charakterystyka i zastosowanie*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 39–46.
149. Zyss T. *Stymulacja nerwu błędnego w terapii depresji – opis metody i kilka krytycznych uwag*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 71–88.
150. Waszkiewicz N, Konarzewska B, Waszkiewicz M, Popławska R, Szajda SD, Zalewska A, Markowski T, Szulc A. *Biomarkery nadużywania alkoholu. Część I. Biomarkery tradycyjne i ich interpretacja*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 127–136.

151. Waszkiewicz N, Popławska R, Konarzewska B, Szajda SD, Galińska B, Rutkowski P, Leśniak R, Szulc A. *Biomarkery nadużywania alkoholu. Część II. Nowe biomarkery oraz ich interpretacja.* Psychiatr. Pol. 2010; 44: 137–146.
152. Wichowicz HM, Cubala WJ. *Postaci somatopsychiczna i cenestetyczna schizofrenii: podobieństwa i różnice.* Psychiatr. Pol. 2010; 44: 163–172.
153. Grabowski J, Bidzan L. *Wykładniki neurobiologiczne efektu placebo.* Psychiatr. Pol. 2010; 44: 221–234.
154. Kryszkowski W, Florkowski A, Bobińska K, Gałecki P. *Zespół niespokojnych nóg.* Psychiatr. Pol. 2010; 44: 235–243.
155. Berent D, Florkowski A, Gałecki P. *Przeniesiony zespół Münchhausena.* Psychiatr. Pol. 2010; 44: 245–254.
156. Jagielska G, Wolańczyk T, Osuch B. *Zaburzenia miesięczkowania w jadłowstręcie psychicznym.* Psychiatr. Pol. 2010; 44: 277–286.
157. Zyss T, Zięba A, Hese RT, Dudek D, Grabski B. *Głęboka stymulacja mózgu – najnowszą fizykalną metodą leczenia depresji.* Psychiatr. Pol. 2010; 44: 301–317.
158. Talarowska M, Florkowski A, Zboralski K, Gałecki P. *Badanie neuropsychologiczne pacjentów z przejściową amnezją globalną.* Psychiatr. Pol. 2010; 44: 361–370.
159. Kiejna A. *Perazyjna w leczeniu zaburzeń psychiatrycznych – przegląd badań.* Psychiatr. Pol. 2010; 44: 427–434.
160. Nowak M, Gawęda A, Janas-Kozik M. *Zjawisko eurosieroctwa a kierunki pracy terapeutycznej i leczenia psychiatrycznego – prezentacja przypadku.* Psychiatr. Pol. 2012; 46: 295–304.
161. Barabas A, Hyrnik J, Janas-Kozik M, Jelonek I. *Pomiędzy wiarą a nauką: zniewolenie duszy czy zaburzenia dysocjacyjne? Prezentacja przypadku.* Psychiatr. Pol. 2012; 46: 305–312.
162. Pawełczyk T, Pawełczyk A, Rabe-Jabłońska J. *Zanim rozpoznasz u pacjenta zaburzenie konwersyjne, dokładnie zbadaj jego stan somatyczny i neurologiczny. Opis przypadku.* Psychiatr. Pol. 2012; 46: 483–492.
163. Bryńska A, Lipińska E, Matelska M. *Objawy obsesyjno-kompulsyjne, tiki, stereotypie ruchowe czy dążność do zachowania stałości otoczenia? Występowanie powtarzalnych aktywności u pacjentów z całościowymi zaburzeniami rozwoju – opis przypadków.* Psychiatr. Pol. 2011; 45: 759–768.
164. Myślicka D, Żuk M, Dziurkowski M. *Uzależnienie od efedronu – opis przypadku.* Psychiatr. Pol. 2011; 45: 79–85.
165. Załuska M, Żurko R, Kuroń M, Jakiel G, Dudel A. *Fuga dysocjacyjna u pacjentki oddziału położniczego – studium przypadku.* Psychiatr. Pol. 2011; 45: 599–609.
166. Urban M, Rudecki T, Wróblewski D, Rabe-Jabłońska J. *Zaburzenia psychiatryczne związane z przewlekłym przyjmowaniem mefedronu. Opis przypadku.* Psychiatr. Pol. 2011; 45: 431–437.
167. Radko M, Łucka I, Ziółkowski J. *Jatrogenne skutki suplementacji testosteronu u osób z Zespołem Klinefeltera.* Psychiatr. Pol. 2011; 45: 87–95.
168. Chojnacka M, Święcicki Ł. *Zespół nieadekwatnego wydzielania wazopresyny spowodowany przez wenlafaksynę – opis przypadku.* Psychiatr. Pol. 2011; 45: 933–939.
169. Heitzman J, Ruzikowska A, Tarczyńska K, Bury L, Walczyna-Leško A. *Specyfika oskarżenia o zbrodnię komunikacyjną a zdolność do uczestniczenia w postępowaniu sądowym.* Psychiatr. Pol. 2011; 45: 419–429.
170. Talarowska M, Berent D, Orzechowska A, Zboralski K, Gałecki P. *Skala MoCA w diagnostyce zespołu amnestycznego – opis przypadku.* Psychiatr. Pol. 2010; 44: 905–913.
171. Urban M, Rabe-Jabłońska J. *Urojenia zmiany płci i dysmorfofobia w obrazie klinicznym schizofrenii paranoidalnej – opisy przypadków.* Psychiatr. Pol. 2010; 44: 723–733.

172. Kokoszka A, Jerominiak-Kobrzyńska M, Kalicka-Owerska A, Wypych K, Filar M. *Fobia specyficzna we wczesnym okresie połogu. Opis przypadku oraz wątpliwości prawne*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 593–600.
173. Zyss T, Franczuk P, Potoczek A, Zięba A, Dudek D, Cwikliński Z, Rostworowska M, Pieniążek W, Rewiuk K, Grodzicki T, Bosak M, Banaszekiewicz K, Zwolińska G, Szczudlik A. *Analiza ciężkiego i potrójnie nietypowego przebiegu psychozy katatoniczno-paranoidalnej*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 735–751.
174. Kwiatkowski S, Starowicz A, Milczarek O, Kułaga A. *Pourazowy zespół Klüvera–Bucy’ego – opis i porównanie dwóch przypadków klinicznych*. Psychiatr. Pol. 2010; 44: 371–380.
175. Citrome L. *Impact factor? Shmimpact factor!: the journal impact factor, modern day literature searching, and the publication process*. Psychiatry (Edgmont) 2007; 4 (5): 54–57.
176. Borkenhagen A, Decker O, Brähler E, Strauss B. *The Journal of the Society for Psychotherapy Research and the diversity of Psychotherapy Research: A compilation and comparison of North American and European contributions*. Psychotherapy Res. 2002; 12 (4): 491–514.
177. Hunt GE, Happell B, Chan SW, Cleary M. *Citation analysis of mental health nursing journals: How should we rank thee?* Int. J. Ment. Health Nurs. 2012. (zaakceptowane do druku; doi: 10.1111/j.1447-0349.2012.00815.x.)

Adres: Jerzy A. Sobański
Katedra Psychoterapii UJ CM
31-138 Kraków, ul. Lenartowicza 14

Otrzymano: 4.06.2012
Zrecenzowano: 25.07.2012
Otrzymano po poprawie: 28.07.2012
Przyjęto do druku: 3.8.2012